

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Fakulteta za naravoslovje in
matematiko
Faculty of Natural Sciences
and Mathematics

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Izbrane metode v biokemiji in molekularni biologiji

Subject Title:

Selected Methods in Biochemistry and Molecular Biology

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Ekologija z naravovarstvom /Ecology with Nature Conservation	Ekologija z naravovarstvom /Ecology with Nature Conservation	3	

Univerzitetna koda predmeta / University subject
code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30			15		135	6

Nosilec predmeta /
Lecturer: Janja TRČEK

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture:	slovenski/Slovenian
Vaje / Tutorial:		slovenski/Slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za
opravljanje študijskih obveznosti:
 Prerequisites:

Jih ni.	No.
Vsebina:	Contents (Syllabus outline):

Razvoj modernih in učinkovitih biokemijskih in molekularno bioloških metod je v zadnjih desetletjih povzročil pravo revolucijo na številnih področjih naravoslovja. Številne tehnike, ki so se na začetku uporabljale v biokemiji, genetiki in molekularni biologiji, so prodle tudi v klasične biološke discipline. Začetna predavanja so namenjena ponovitvi strukture genov in genomov. Predstavljene molekularno biološke tehnike so usmerjene v analizo proteinov (elektroforeza izoencimov), kromosomov (molekularna citogenetika) in predvsem nukleinskih kislin. Tehnikam vzorčenja in hranjenja rastlinskih in živalskih tkiv, metodam izolacije, čiščenja in kvantifikacije nukleinskih kislin sledi separacija DNA in RNA z elektroforezo na agaroznih in poliakrilamidnih gelih ter izolacija nukleinskih kislin iz gelov. Poudarek je na metodah encimskih modifikacij DNA kot so rezanje z restrikcionskimi nukleazami, lepljenje ali ligacija, fosforilacija in zaznamovanje nukleinskih kislin. Razloženi so principi kloniranja, priprava DNA knjižnic, izolacija pozitivnih klonov, izražanje rekombinantnih proteinov v različnih ekspresijskih sistemih kakor tudi uporaba različnih vektorjev za kloniranje in ekspresijo. Podane so metode hibridizacije nukleinskih kislin, pomembne za prečesavanje po DNA knjižnicah, za metodi Northern blot, Southern blot in za kvantitativno ocenjevanje sorodnosti biotskih vrst na osnovi jedrne DNA. Razloženi so tudi princi in možnosti uporabe tehnike polimerazne verižne reakcije (PCR) in principi sekpcioniranja DNA. Sledi podrobna predstavitev genetskih markerjev (kot so mitohondrijalna DNA, mikrosateliti, SNP-ji, zaporedja MHC in drugi), tehnik in analiz, ki se običajno uporabljajo pri študiju biodiverzitete, filogenije, filogeografske, populacijske genetike in ekologije. Razložene so njihove prednosti in slabosti. Nazadnje so podane osnove analize nukleinskih kislin s pomočjo različnih bioinformatskih orodij (kot so programi

The development of modern and powerful methods in biochemistry and molecular biology have been revolutionized in many fields of natural science in the last decades. Many techniques used initially in biochemistry, genetics and molecular biology were adopted in classical biological disciplines as well. The introductory lectures are dedicated to a review in genes and genomes structures. Molecular biology techniques presented are focused on analyses of the proteins (isoenzyme electrophoresis), chromosomes (molecular cytogenetics) and first of all on nucleic acids analyses. Sampling techniques (collection and storage of plant and animal tissues), nucleic acids isolation, purification and quantification methods are followed with DNA and RNA resolution using electrophoresis methods on agarose and polyacrylamide gels and the resolution and recovery of DNA and RNA fragments from gels. Emphasized are methods for enzymatic manipulation of DNA such as digestion of DNA with restriction nucleases, ligation, phosphorylation and nucleic acids labeling. The principles of cloning DNA, construction of DNA libraries, isolating positive clones (screening), expression of recombinant proteins in different expression systems, the use of different cloning and expression vectors are explained. Nucleic acid hybridization methods, important for screening DNA libraries as well as for Northern and Southern blot methods and for quantitative assessment of relatedness of biotic species on the basis of nuclear DNA are given. The principles and possible applications of polymerase chain reaction (PCR) and the principles of sequencing are also explained. In following, detailed presentation of genetic markers (such as mitochondrial DNA, micro satellites, single nucleotide polymorphisms or SNPs, MHC sequences and others), and techniques and analyses commonly used in biodiversity and phylogenetic studies, phyogeography, population genetics and ecology are presented. Their strengths and limitations are discussed. Finally, the fundamentals of

BLAST, CLUSTAL, EXPASY...), vključno z osnovami različnih pristopov in bioinformatskih orodij pri analizi filogenetskih odnosov s pomočjo molekularno bioloških podatkov. Predavanja so namenjena tudi načrtovanju molekularno bioloških pristopov k problemom v molekularni evoluciji in ekologiji.

nucleic acid analyses using different bioinformatics tools (such as BLAST, CLUSTAL, EXPASY...) are given, including the fundamentals and bioinformatics tools for the analyses of phylogenetic relationships from molecular data. Lectures are also dedicated to plan the molecular biology approaches to problems in molecular evolution and ecology.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Conner, J. K., D. L. A. Hartl, 2000: A primer of ecological genetics. Sinauer Associates, Inc. Publishers Sunderland, Massachusetts U.S.A.
- Griffiths, A. J. F., W. M. Gellbart, 2002: Modern genetic analyses. W.H. Freeman and company, New York U.S.A.
- Hartl, D. L. A., 2000: A Primer of population genetics. Sinauer Associates, Inc. Publishers Sunderland, Massachusetts U.S.A.
- Hall, B. G., 2004: Phylogenetic Trees Made Easy. Sinauer Associates, Inc Publishers Sunderland, Massachusetts U.S.A.
- Hartl, D. L., E. W. Jones, 2005: Genetics. Analyses of Genes and Genomes. Johns and Bartlet Publishers International, London, UK.
- Hillis, D. M., C. Moritz, B. K. Mable, 1996: Molecular systematics. Sinauer Associates, Inc. Publishers Sunderland, Massachusetts U.S.A
- Pierce, B. A., 2006: Genetics .A Conceptual Approach. W.H. Freeman and company, New York
- Sambrook, J. and D. W. Russell, 2001: Molecular cloning – a laboratory manual. Cold Spring Harbor Laboratory press, Cold Spring Harbor. New York

Cilji:

Namen predmeta je podati osnovne informacije kakor tudi spremljajoč teorijo, oziroma principe na katerih slonijo zelo številne molekularno biološke tehnike, med katerimi so mnoge aplicirane tudi v klasičnih bioloških disciplinah. Velik poudarek je na praktičnemu laboratorijskemu delu. Študenti naj bi obvladali številne tehnike, kot so:

- Izolacija RNA in DNA iz rastlinskih in živalskih tkiv
- Čiščenje nukleinskih kislin
- Kvantifikacija nukleinskih kislin
- Separacija RNA in DNA na poliakrilamidnih gelih
- Separacija proteinov na poliakrilamidnih

Objectives:

The aim of the subject is to give background information as well as underlying theory of the main molecular biology methods currently used, many of them applied also in systematics, evolution and ecology. A great emphasis should be done on practical laboratory work. Students should be able to use many techniques, including:

- RNA and DNA isolation from plant and animal tissues
- Nucleic acid purification
- Nucleic acid quantification
- Separation of RNA and DNA on agarose and polyacrylamide gels
- Separation of proteins on polyacrylamide gels

<p>gelih</p> <ul style="list-style-type: none"> • Encimske modifikacije • Kloniranje DNA in priprava DNA knjižnic • Transformacija DNA v različne celične sisteme • Hibridizacija RNA in DNA • Prečesavanje pozitivnih klonov • Northern blot • Sauthern blot • Polimerazna verižna reakcija (PCR) • Sekvencioniranje DNA 	<ul style="list-style-type: none"> • Enzyme modifications • DNA cloning and DNA library construction • Transformation of DNA in different cell systems • Hybridization of RNA and DNA • Screening of positive clones • Northern blot • Sauthern blot • Polymerase chain reaction (PCR) • DNA sequencing
--	--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študenti dobijo podroben vpogled v strukturo genov in genomov ter se zaranjijo z možnostmi in načini uporabe molekularno bioloških tehnik pri študiju biodiverzitete, filogenije, filogeografske populacijske genetike in ekologije.
- Poleg poznавanja principov številnih molekularno bioloških metod in sposobnosti kritičnega ovrednotenja njihove uporabe v praksi dobro obvladajo laboratorijsko delo z različnimi aparaturami ter ravnanje z zdravju škodljivimi kemikalijami.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Obvladovanje številnih sodobnih metod v molekularni biologiji
- Poznavanje osnovnih pristopov in sposobnost uporabe bioinformatskih orodij pri analizi nukleinskih kislin kakor tudi filogenetskih povezav s pomočjo molekularno bioloških podatkov

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Laboratorijske vaje
- Individualno delo s študenti

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) / Assessment:

Weight (in %)

• Praktični izpit	50
• Ustni izpit	50

- Lectures
- Laboratory excercises
- Individual work with students

Learning and teaching methods:

• Practical examination
• Oral examination

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Multimedija predavalnica
- Molekularno biološki laboratorij
- Možnost uporabe računalnikov in dostopa do interneta

Material conditions for subject realization

- Lecture hall for multimedia presentations
- Molecular biology laboratory
- Availability of computers and access to internet

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- Praktični izpit
- Ustni izpit

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

- Practical examination
- Oral examination